

**MINISTERUL JUSTITIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md
e-mail: secretariat@justice.gov.md

02.10.2023 nr. 04/1-8605
La nr. 06/1-17/46 din 27.09.2023

**Ministerul Finanțelor
Cancelaria de Stat**

Cu referire la proiectului legii privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022, comunicăm următoarele.

Prin proiectul de lege se intenționează acordarea unei plăți unice cu caracter excepțional unui șir de categorii de personal, inclusiv funcționari publici cu statut special din subdiviziunile specializate și teritoriale/regionale ale autorităților administrative din subordinea Ministerului Afacerilor Interne cu atribuții în domeniul asigurării, menținerii și restabilirii ordinii publice.

Potrivit art. 13 alin. (1) din *Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare*, Administrația Națională a Penitenciarelor, subdiviziunile acesteia și instituțiile penitenciare exercită, în limitele stabilite de legislație, *competențe din domeniul justiției, securității statului și ordinii publice*.

În acest sens, precizăm că personalul sistemului administrației penitenciare, în prezent, se află în aceeași situație dificilă în partea ce vizează nivelul de retribuire a muncii, în rând cu funcționarii publici cu statut special din subdiviziunile specializate și teritoriale/regionale ale autorităților administrative din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

În acest context, neacordarea plății unice cu caracter excepțional personalului sistemului administrației penitenciare va avea un impact negativ asupra capacității sistemului administrației penitenciare de a fi atractiv și concurențial pe piața muncii, în contextul în care alte autorități cu atribuții similare vor beneficia de respectiva plată.

Menționăm că sistemul administrației penitenciare este în continuare defavorizat în raportul cu alte autorități de ordine publică și securitate națională, care beneficiază de o protecție socială mai sporită (dreptul la compensarea chiriei spațiului locativ, transportul public gratuit, etc.). Astfel, se consideră necesară completarea categoriilor de personal care vor beneficia de o plată unică cu caracter excepțional prevăzută la art. 10¹ lit. a) din proiectul legii, după cum urmează:

„- funcționarii publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, cu atribuții în domeniul asigurării punerii în executare a pedepselor

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	02.10.2023
CODUL	A-3534

penale privative de libertate, a măsurii preventive sub forma arestului preventiv și a sancțiunii arestului contravențional, cu excepția celor care beneficiază de spor cu caracter specific pentru activități speciale de combatere a terorismului.”.

Impactul propunerii formulate se estimează la suma de 12.450,0 mii lei.

De asemenea Ministerul Justiției relevă necesitatea consolidării capacităților instituționale ale organelor de probațiune prin completarea art. 10¹ lit. a) din Legea nr. 359/2022, în sensul acordării plății unice cu caracter excepțional, având la bază următoarele raționamente. Sistemul de probațiune este parte a sistemului de justiție având misiunea de a participa eficient la înfăptuirea actului de justiție, prin acordarea suportului organelor judiciare în individualizarea pedepselor, supravegherea modului de executare a pedepselor neprivative de libertate, reintegrare socială a persoanelor care au încălcat legea, în scopul reducerii recidivei și creșterii gradului de siguranță socială. Actele internaționale și cele naționale poziționează probațiunea ca autoritate publică de interes național care contribuie la înfăptuirea actului de justiție.

O prioritate a Administrației Naționale a Penitenciarelor este crearea condițiilor de detenție conforme. Or, în scopul implementării recomandărilor Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) este necesară achiziționarea materialelor de construcție destinate reparațiilor curente și capitale. Cu titlu de informare, comunicăm că prin intermediul vizitelor, CPT examinează tratamentul persoanelor private de libertate în vederea întăririi, dacă este cazul, a protecției lor împotriva torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante. După fiecare vizită, Comitetul întocmește un raport cu privire la faptele constatate cu ocazia acesteia, ținând seama de toate observațiile prezentate eventual de către partea interesată. El transmite părții raportul său, care conține recomandările pe care le apreciază ca necesare. Dacă partea nu cooperează sau refuză să amelioreze situația în sensul recomandărilor Comitetului, acesta poate să decidă, cu majoritatea de două treimi din membri săi, după ce partea va fi avut posibilitatea să se explice, formularea unei declarații publice în această privință.

Gradul sporit de uzură al clădirilor și edificiilor de pază aflate în gestiunea sistemului administrației penitenciare (SAP) duce la necesitatea permanentă de reparații. Conform estimărilor, anual sunt necesare circa 9 100,0 mii lei. Astfel, pentru anul 2023 sunt stringent necesare alocații suplimentare la acest capitol în sumă de minimum 5 500,0 mii lei.

O situație îngrijorătoare s-a creat și la capitolul asigurarea cu mijloace speciale de apărare activă, pasivă și muniții pentru angajații sistemului administrației penitenciare. Astfel, pe parcursul ultimilor ani nu au fost achiziționate mijloace speciale, iar cele din dotare sunt cu un grad sporit de uzură, ceea ce pune în pericol viața și sănătatea angajaților SAP care sunt zilnic expuși riscului. Ținem să amintim

importanța asigurării cu mijloacele speciale nominalizate, în contextul competenței Administrației Naționale a Penitenciarelor în domeniul justiției, **securității statului și ordinii publice**, mai ales în condițiile actuale dificile din punct de vedere geopolitic a statului. În acest sens este necesar de achiziționat cât mai urgent veste tactice, căști cu vizieră, veste antiglonț, scut de protecție, cătușe, bastoane, cartușe, etc. Conform unui calcul estimativ minimul necesar de alocații suplimentare pentru anul 2023 este de 3 500,0 mii lei.

Totodată, reiterăm necesitatea și rezonabilitatea oferirii unor condiții de plată mai reduse pentru spațiile în care își desfășoară activitatea organele profesionale instituite în temeiul legii, abordate în scrisoarea Ministerului Justiției nr. 10/6549 din 21.07.2023. Menționăm că bugetul organelor profesionale se formează din cotizațiile membrilor săi- liberi profesioniști (avocați, notari, executori judecătorești, mediatori, administratori autorizați) fără a fi subvenționat de bugetul de stat.

În acest scop, Ministerul Justiției intervine cu solicitarea operării modificărilor în pct. 1 lit. d) din Anexa nr. 9 la Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022, după cum urmează:

- sbp. 2), după textul „asociații obștești,” se completează cu cuvintele „organele profesionale create prin lege”;
- la sbp. 4), cuvintele „birouri de avocați” se substituie cu cuvintele „birouri ale persoanelor care desfășoară activitate profesională în domeniul justiției”.

Subsecvent, Ministerul Justiției comunică repetat necesitatea iminentă de a identifica și alocă mijloacele financiare necesare pentru efectuarea expertizei clădirii de pe strada Alexandru cel Bun, 100, gestionată de către Procuratura Generală, susținută în demersul nr. 10/1-8317 din 20.09.2023.

Potrivit dispozițiilor finale ale Legii nr. 245/2023 pentru modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional, lege prin care inclusiv au fost delimitate competențele între organele de urmărire penală care investighează cazurile de corupție, s-a stabilit că: „Guvernul în comun cu Procuratura Generală în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi va întreprinde toate măsurile necesare în vederea dotării și capacitării Procuraturii Anticorupție în scopul asigurării funcționalității eficiente a acestora”.

Întreprinderea tuturor măsurilor necesare pentru capacitatea Procuraturii Anticorupție cu resurse financiare, umane și tehnice constituie și un angajament în contextul realizării măsurilor trasate de către Comisia Europeană după acordarea Republicii Moldova a statutului de țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană.

În vederea asigurării implementării prevederilor legale menționate, dar și realizării angajamentului asumat în procesul de integrare europeană, Ministerul Justiției a avut mai multe discuții cu conducerea Procuraturii Generale și a Procuraturii Anticorupție, urmare a cărora a fost identificată opțiunea de acordarea

pentru Procuratura Anticorupție a sediului amplasat pe strada Alexandru cel Bun, 100, mun. Chișinău.

În același timp, s-a comunicat că anterior efectuării unei reparații capitale a imobilului este necesar efectuarea unei expertize în construcții, care estimativ ar costa circa 600 mii lei. Cu referire la acest aspect, dl Dorin Recean, Prim-ministru al Republicii Moldova, a acceptat alocarea către Procuratura Generală a mijloacelor financiare necesare.

Subsecvent, la forma actuală a proiectului, se înaintează următoarele observații și propuneri de îmbunătățire a calității acestuia:

La pct. 2, referitor la completarea art. 2 cu lit. r), comunicăm inutilitatea cuvântului „articolul”, din momentul în care dispoziția introductivă cuprinsă la pct. 2 din proiect face referire la art. 2 din Legea nr. 359/2022. Observație valabilă și pentru pct. 8 din proiect, în cazul utilizării cuvântului „Legea”. Suplimentar la pct. 8, în partea ce vizează referințele la „art.76 lit.a -b) și art.77 lit.a) -b) din Codul muncii sau în temeiul art.52 lit.c) -d) și 54 alin.(1) lit. d) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” cuprinse în textul art. 10¹ alin. (3) lit. b), se va ține cont de art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. Totodată, se recomandă separarea literelor, fie prin virgulă, fie cu ajutorul conjuncției „sau”.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2023.10.02 09:58:23 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

